

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»,
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ,
ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали
всеукраїнської науково-практичної
конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ, БІЗНЕСУ ТА
УПРАВЛІННЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ПРІОРИТЕТИ»**

27 березня 2025 року

Біла Церква
2025

Тимошенко Т.О. Євроінтеграційний вектор публічної політики розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні як драйвера сталого розвитку сільських територій.....	120
Шевченко К.Р. Публічно-приватне партнерство як інструмент забезпеченні сталого розвитку сільських територій.....	123
Grynychuk Y.S., Koval N.V., Strategic measurement of the agricultural enterprises performance in Ukraine.....	125
Вихор М. В., Пахович І. Л. Інструментарій менеджменту аграрних підприємств в умовах війни та повоєнного відновлення.....	127
Вихор В. М. Стратегічні пріоритети трансформаційних змін в аграрній сфері економіки в умовах євроінтеграційних процесів.....	130
Козак В.М. Фінансово-економічна безпека підприємств аграрного бізнесу....	132
Утеченко Д.М., Биба В.А. Нейроменеджмент як складова ефективного управління сучасним підприємством.....	134
Хахула Б.В., Хахула Л.П. Формування професійно-комунікативної компетентності у майбутніх фахівців-менеджерів.....	136
Шемігон О.І. Особливості управління персоналом аграрного підприємства в сучасних умовах.....	139
Зуй А.В. Особливості управління фінансовими ресурсами страхової компанії.....	142
Войцешук В.Ю. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах воєнного стану.....	145
Драган О.О. Особливості аналізу банківської діяльності в Україні.....	148
Арич М.І. Які зміни пропонує нова редакція закону України «Про страхування» в контексті регулювання доступу страховиків до генетичної інформації для андеррайтингу?.....	152
Мельник С. О. Банківська система України в умовах воєнного стану.....	154
Качан Д.А. Поведінка міленіалів та зумерів: зв'язок між етичним споживанням та вибором фінтех рішень.....	157
Зубченко В.В. Фінансування інновацій та розвитку підприємств в умовах воєнного стану.....	162
Пашковський В.О. Комунікації у страховому менеджменті.....	165
Бігдаш В.Д., Суттєві складові нового обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.....	167
Тімко Н.І. Інвестиції в повоєнне відновлення: потреби, умови, пріоритети для сталого розвитку.....	169
Меліхов Б.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа управлінських рішень.....	173
Алєйнікова Л. К. Монетарна політика національного банку України у період дії воєнного стану.....	176
Монько Н.О. Особливості антикризового управління підприємством молокопереробної галузі в сучасних умовах.....	180
Рудая М.І., Рудой В.М. Особливості здійснення державного фінансового контролю.....	182
Герасименко І.О. Виклики та перспективи використання соціально відповідального маркетингу в умовах війни.....	185

УДК 368.025.6:575.113.1

Арич М.І., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

ЯКІ ЗМІНИ ПРОПОНУЄ НОВА РЕДАКЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СТРАХУВАННЯ» В КОНТЕКСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ДОСТУПУ СТРАХОВИКІВ ДО ГЕНЕТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ АНДЕРРАЙТИНГУ?

У роботі досліджено зміни нової редакції Закону України «Про страхування», порівняно із його старою редакцією, щодо можливості доступу до генетичних даних людини під час оцінки страхових ризиків.

Ключові слова: страхування; генетична інформація; регулювання; законодавство; права людини, Україна.

Результати аналізу норм чинної редакції Закону України «Про страхування», а також порівняння її із попередньої версією даного нормативно-правового акту, показують, що наразі немає норм прямої дії, які б чітко регулювали умови застосування генетичної інформації людини (у тому числі результатів генетичних досліджень) для андеррайтингу у страхуванні [1; 2]. Більше того, і інше законодавство не визначає підходи до регулювання особливостей використання генетичних даних людини для оцінки страхових ризиків у страхуванні [3].

Встановлено, що у новій та чинній наразі редакції Закону України «Про страхування» [2] є окремі нововведення, які є найбільш дотичними до регулювання можливості доступу до та використання генетичних даних людини під час оцінки страхових ризиків та/або визначення будь-яких інших умов договору страхування, та які не були зазначені у старій редакції закону [1]. А саме, найбільш вагомі зміни стосуються встановлення та законодавче закріплення права страховика (підпункт 3 статті 93 Закону України «Про страхування» [2]): «При укладенні договору страхування, за яким страхуються ризики, пов'язані із страхуванням життя та здоров'я, страховик має право призначити медичне обстеження застрахованої особи з метою оцінки фактичного стану здоров'я такої особи, якщо такий огляд передбачено загальними умовами страхового продукту.»

Тобто, фактично за страховою компанією закріплюється однозначна можливість вимагати від заявника на страхування пройти відповідне медичне обстеження з метою оцінки стану його здоров'я, що відповідним чином, з одного

боку, буде сприяти підвищенню ефективності оцінки страхових ризиків, а з другого – надає потенційне право страховій компанії мати доступ до генетичної інформації страхувальника перед укладенням страхового договору. І як наслідок, страховик може використати отриману в результаті медичного обстеження генетичну інформацію для оцінки страхових ризиків.

Крім цього, важливі зміни нової редакції Закону України «Про страхування» надають страховій компанії потенційне право доступу до генетичної інформації застрахованої особи навіть вже під час дії страхового договору. Більше того, передбачена також можливість збільшення розміру страхової премії, якщо були встановлені нові обставини, які показують, що ймовірність страхового випадку є значно більшою (стаття 95 Закону України «Про страхування») [2]. Наприклад, якщо розглядати результати генетичних аналізів (що є одним із видів генетичної інформації людини) як обставину, яка показуватиме підвищену ймовірність втрати життя та/або здоров'я, то якщо протягом дії страхового договору застрахована особа зробить відповідні аналізи результати яких будуть вказувати на підвищену схильність до розвитку у даної застрахованої особи певного захворювання, і ці дані стануть доступними для страхової компанії (а повідомлення цих нових обставин страховій компанії є обов'язком страхувальника відповідно чинних норм законодавства), то страхова компанія зможе використати ці дані для зміни умов вже діючого страхового договору [2]. Реалізувати дане право страхова компанія може керуючись нормами статті 95 нової редакції Закону України «Про страхування» відповідно до якої [2]: «...якщо протягом дії договору страхування виявлені нові обставини, що збільшують ймовірність настання страхового випадку та/або збільшують розмір потенційного збитку, страховик може збільшити розмір страхової премії без зміни розміру страхової суми.»

Також вставлено, що у новій редакції Закону України «Про страхування» [2] особлива увага, порівнюючи із старою редакцією [1] приділяється обставинам, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, адже вони зазначаються вже в трьох статтях (91, 99, 104) і вживаються завжди в контексті вимоги до страхувальника повідомити ці істотні обставини страховій компанії як до, так і під час дії страхового договору [2].

Отже, зміни в новій редакції Закону України «Про страхування» пропонують досить-такі суттєві нововведення, порівнюючи із старою редакцією даного нормативно-правового акту щодо положень, які є найбільш дотичними до регулювання можливості доступу до та використання генетичних даних людини під час оцінки страхових ризиків. Встановлено, що у чинному наразі Законі розширено можливості для страхових компаній у потенційному доступі до генетичних даних людини для андеррайтингу у страхуванні.

Використані джерела

1. Про страхування. Закон України № 85/96-ВР від 07.02.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про страхування. Закон України № 1909-IX від 18.11.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.